

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๖๒๘/ทอ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส17570
รับที่ : ธ19690/58
วันที่ : 12 ต.ค. 58 เวลา : 16:50

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๑๘๐/๓ ถนนพระรามที่ ๖ ซอย ๓๔
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง สถานการณ์น้ำและการคาดการณ์
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เรื่องเพื่อทราบเพิ่มเติม
เรื่องที่ ๑๐๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
๒. สำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๘๕/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.)
๓. สำเนาสรุปผลการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘
วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๔. สำเนาหนังสือคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ที่ ทส ๐๖๒๘/๒๔
ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

จัดเข้าวาระ 13 ต.ค. 2558

ด้วย คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ขอเสนอเรื่องสถานการณ์น้ำและการคาดการณ์
มาตรการเตรียมรับสถานการณ์น้ำ และการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘
ในเรื่องการประหยัdnน้ำของหน่วยราชการ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑๒)
ดังนั้น นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ
คณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ

๑.๑.๑ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยมี พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ เป็นประธานคณะกรรมการ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ
ของประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศแล้ว
เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑.๑.๒ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เมื่อมีการปรับปรุง
โครงสร้างคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ผลักดันและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำติดตาม
การขับเคลื่อนโครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำ
แห่งชาติตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรายงานความ
คืบหน้าให้คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบเป็น
ระยะต่อไป

/๑.๑.๓ ตามคำสั่ง...

๑.๑.๓ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๘๕/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ และอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ เป็นกรรมการและเลขานุการ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๒.๑ เนื่องจาก สภาวะภูมิอากาศโลกเกิดการแปรปรวน ทำให้ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล หรือตกทั้งช่วงเป็นเวลานาน ซึ่งมีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในแหล่งน้ำ อาจไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามปกติได้ และในบางพื้นที่อาจประสบปัญหาการแคลนน้ำสำหรับการเกษตร อีกทั้ง ยังจำเป็นต้องรักษาน้ำบางส่วนไว้เฉพาะเพื่อการอุปโภคบริโภคในช่วงฤดูแล้ง เพื่อให้รับทราบสถานการณ์น้ำและการคาดการณ์ และสามารถบริหารน้ำต้นทุนที่มีอยู่ และเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือ จึงต้องเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิด และรายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบ

๑.๒.๒ คณะกรรมการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้กำหนดตารางกิจกรรมทั้ง ๑๒ กิจกรรมขึ้นมาในการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ ซึ่งเป็นนโยบายเร่งด่วนของนายกรัฐมนตรี ให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติติดตามความก้าวหน้าของกิจกรรมทั้ง ๑๒ กิจกรรม และรายงานผลให้คณะรัฐมนตรีทราบ

๑.๒.๓ ในคราวประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติขอความร่วมมือทุกภาคส่วนร่วมกันประหยัดน้ำ โดยให้หน่วยงานภาครัฐลดการใช้น้ำอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ และรายงานผลทุกเดือน

๑.๓ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๑ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ทำหน้าที่ผลักดันและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และรายงานความคืบหน้าให้คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบเป็นระยะต่อไป

๑.๓.๒ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบแนวทางการประหยัดน้ำในหน่วยงานภาครัฐ ตามที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเสนอให้หน่วยงานของภาครัฐลดการใช้น้ำอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ และให้รายงานผลทุกเดือน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ในคราวประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ว่า ให้รายงานความก้าวหน้าของผลงานต่าง ๆ ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒.๒ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีรับทราบสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง สามารถใช้ในการตัดสินใจในการบริหารทรัพยากรน้ำตามที่กรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเสนอ หากสถานการณ์อยู่ในเกณฑ์รุนแรง

/๓. สารสำคัญ...

๓. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ขอรายงานสถานการณ์น้ำ การเตรียมการรับสถานการณ์น้ำ และการแก้ไขปัญหาสถานการณ์น้ำ

๓.๑ สถานการณ์น้ำและการคาดการณ์ ณ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

๓.๑.๑ สถานการณ์ฝน ปริมาณฝนสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ เฉลี่ยรายภาคน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี ร้อยละ ๖-๑๗ คาดการณ์ฝนสะสมถึงสิ้นปี ๒๕๕๘ ปริมาณฝนสะสมรายภาคทั่วประเทศ โดยกรมอุตุนิยมวิทยาว่าจะมีฝนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ร้อยละ ๑๐-๒๕

๓.๑.๒ สถานการณ์น้ำท่า แนวโน้มสถานการณ์น้ำท่าในลำน้ำสายหลัก ปริมาณน้ำสายใหญ่ อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ โดยเฉพาะในแม่น้ำเจ้าพระยาปริมาณน้ำที่ จังหวัดนครสวรรค์ มีปริมาณน้ำไหลผ่าน ๒๖๒ ลูกบาศก์เมตร/วินาที (๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๘) อยู่ในเกณฑ์ต่ำมากเมื่อเทียบกับปีปกติของเดือนตุลาคม ที่มีปริมาณน้ำ ๘๐๐ - ๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที

๓.๑.๓ สถานการณ์การกักเก็บน้ำ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำในเขื่อนขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ ๔๒,๓๗๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๘ ของความจุอ่างเก็บน้ำ หรือมีปริมาณน้ำใช้การได้ทั่วประเทศ ๑๗,๙๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕ ของความจุใช้การได้ โดยในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันตก มีปริมาณน้ำใช้การได้เพียงร้อยละ ๑๓ ถึง ๔๐

๓.๑.๔ สถานการณ์ในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา ใน ๔ เขื่อนหลัก คือ เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ที่เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำคัญของกลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีปริมาณน้ำในเขื่อน ๑๐,๑๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๑ หรือมีปริมาณน้ำใช้การได้ ๓,๔๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๙ ซึ่งคาดการณ์เมื่อสิ้นฤดูฝน (๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘) จะมีปริมาณน้ำใช้การได้ ๓,๖๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓.๒ มาตรการเตรียมรับสถานการณ์น้ำ

๓.๒.๑ การเตรียมการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค สำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล โดยการประสานครหลวงและกรมชลประทาน ประกอบด้วย

- ๑) การบริหารจัดการน้ำในการป้องกันความเค็มรุกล้ำ
- ๒) การเตรียมการด้านการผลิตน้ำประปา
- ๓) การอนุญาตใช้น้ำบาดาลชั่วคราว
- ๔) มาตรการเสริมในกรณีฉุกเฉินโดยการใช้น้ำได้ระดับต่ำสุด (Dead storage)
- ๕) การกำหนดมาตรการเสริมอื่นๆ

๓.๒.๒ การขาดแคลนน้ำในพื้นที่อื่น ๆ

๑) น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในชนบท กระทรวงมหาดไทย ให้จังหวัดเร่งสำรองปริมาณน้ำเก็บกักในแหล่งน้ำทุกจังหวัด โดยเฉพาะแหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค

๒) การประปาส่วนภูมิภาค สำรวจแหล่งน้ำที่ใช้ที่คาดว่าจะไม่เพียงพอ

/๓.๕.๗ อนุมัติ...

๓.๒.๓ อนุมัติใช้งบกลางเพื่อดำเนินการเพิ่มการเก็บกักและชะลอน้ำในลำน้ำธรรมชาติ ดังนี้

๑) ให้กองทัพบกดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ ขุดสระน้ำ และขุดขยายบ่อน้ำในหมู่บ้านเสี่ยงภัยแล้งซ้ำซาก จำนวน ๑๖๔ โครงการ งบประมาณ ๔๑๖.๘๘๒๓ ล้านบาท จะได้ปริมาณน้ำ ๕.๐๙๙ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒) ให้กรมชลประทานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการ ๒ โครงการ ดังนี้

(๑) โครงการแก้มลิงเพื่อเก็บกักน้ำในลุ่มน้ำชายแดนระหว่างประเทศในลุ่มน้ำโขง จำนวน ๓๐ แห่ง งบประมาณ ๖๐๔.๕๐๐ ล้านบาท เก็บกักน้ำเพิ่มประมาณ ๑๒.๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตร

(๒) โครงการเก็บกักน้ำในลำน้ำสาขาขนาดเล็ก จำนวน ๕๒๖ แห่ง แบ่งเป็นภาคเหนือ ๑๐๐ แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓๘๔ แห่ง ภาคกลาง ๑๐ แห่ง งบประมาณ ๑๑๗.๑๙๓๘ ล้านบาท

๓.๓ การติดตามความก้าวหน้า

๓.๓.๑ ความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำปี ๒๕๕๕-๒๕๖๙ จำนวน ๑๒ กิจกรรม (ณ วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘) เช่น การทำประปาหมู่บ้าน/โรงเรียน/ชุมชน การทำน้ำบาดาลการเกษตร การขุดลอกลำน้ำสายหลัก การฟื้นฟูป่า ซึ่งส่งผลให้ปัจจุบันมีน้ำกักเก็บแล้ว ๙๒๖.๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๓.๓.๒ ผลการดำเนินงานของหน่วยราชการในการประหยัดน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ว่า ปริมาณการใช้น้ำของหน่วยงานราชการ เปรียบเทียบระหว่างเดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน ๒๕๕๘ จำนวน ๔,๘๒๗ ราย สรุปได้ดังนี้

- ปริมาณการใช้น้ำลดลง จำนวน ๒,๗๖๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๒๔
- ปริมาณการใช้น้ำเท่าเดิม จำนวน ๒๘๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘
- ปริมาณการใช้น้ำเพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๗๘๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๙๖

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๔. ข้อกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๘๕/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ให้ทำหน้าที่ผลักดันและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบูรณาการสอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งระดับประเทศและระดับลุ่มน้ำ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาภาวะภัยแล้งอันส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมของประเทศ จึงจำเป็นต้องเร่งพิจารณาแก้ไขปัญหการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พร้อมทั้งวางแผนเตรียมความพร้อมเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศทั้งระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

/๕. ข้อเสนอ...

๕. ข้อเสนอของหน่วยงาน

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการ
ทรัพยากรน้ำแห่งชาติแล้ว จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ดังนี้

๕.๑ สถานการณ์น้ำและการคาดการณ์

๕.๒ ความก้าวหน้าของกิจกรรมทั้ง ๑๒ กิจกรรม การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ

๕.๓ ผลการดำเนินงานของหน่วยราชการในการประหยัดน้ำ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุพร บุรุษพัฒน์)

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
กรมทรัพยากรน้ำ

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๑๙๓, ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๐

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๖๖๒๑, ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๐